

POSTANOWIENIE

Dnia 16 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa K. Sp. z o.o. i M. spółki komandytowej
w K.

przeciwko P. w W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 16 kwietnia 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 20 grudnia 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu - w interesie publicznym - ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Pozwany Polski Związek Działkowców wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie I ACa (...)

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Skarżący wskazał na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne dotyczące ustalania wysokości wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości na podstawie art. 224 § 2 lub 225 k.c.

Wobec powołanej podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania trzeba uwzględnić utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, że jeżeli skarżący, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien nie tylko to zagadnienie przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, a także przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, ale ponadto wykazać, że jest to zagadnienie nowe, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, niepubl.;

z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 28 czerwca 2008 r., III CSK 99/08, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl.).

Skarżący uznał, że wystąpiło w sprawie zagadnienie prawne odnoszące się do ustalania wysokości wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości w szczególności, czy powinny być w tym zakresie brane pod uwagę w pierwszej kolejności kryteria faktycznego przeznaczenia i wykorzystywania przez stowarzyszenie ogrodowe terenu pod ogrodnictwo działkowe lub tereny rolne, jako okoliczność wynikająca ze specyfiki stowarzyszenia ogrodowego, które działa na podstawie ustawy o rodzinnych ogródkach działkowych oraz ewentualne inne okoliczności związane z funkcjonowaniem rodzinnego ogrodu działkowego. Przedstawione zagadnienie jest na tyle zindywidualizowane, że w istocie należy uznać, iż jest to pytanie o konkretne rozstrzygnięcie w sprawie. Poza tym należy mieć na względzie, że do kwestii wynagrodzenia za bezumowne korzystanie Sąd Najwyższy odnosił się już wielokrotnie. W wyroku z dnia 19 października 2011 r., II CSK 80/11 (niepubl.) wskazał, że roszczenie o wynagrodzenie za korzystanie z rzeczy odpowiada pod względem wartości temu, co właściciel uzyskałby, gdyby ją wynajął, wdzierzał lub oddał do odpłatnego korzystania przy uwzględnieniu przeciętnych rynkowych stawek (opłat). Roszczenie o wynagrodzenie za korzystanie z rzeczy ma na celu - podobnie jak pozostałe roszczenia uzupełniające - przywrócenie właścicielowi równowagi ekonomicznej naruszonej bezprawną ingerencją w sferę jego własności, której nie gwarantuje roszczenie windykacyjne, przywracające jedynie władztwo nad rzeczą. Dlatego w innych orzeczeniach podkreśla się zgodnie, że o rozmiarze wynagrodzenia decydują wyłącznie kryteria obiektywne w postaci cen rynkowych za korzystanie z danego rodzaju rzeczy oraz czas jej posiadania (zob.m.in. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 1984 r. - zasada prawna - III CZP 20/84, OSNCP 1984, nr 12, poz. 209, uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 1998 r., III CZP 62/97, OSNC 1998, nr 6, poz. 91, oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 1975 r., II CR 208/75, "Informacja Prawnicza" 1975, nr 4-5, poz. 3, z dnia 7 kwietnia 2000 r., IV CKN 5/00,

niepubl., z dnia 11 lutego 2004 r., I CK 206/03, niepubl., z dnia 11 maja 2005 r., III CK 556/04, niepubl., z dnia 3 marca 2006 r., II CK 409/05, nie publ., i z dnia 5 lipca 2007 r., II CSK 140/07, niepubl., uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2017 r., III CZP 84/16, OSNC 217/11/122).

Konkludując, w sprawie nie zachodzi wskazana przez skarżącego przesłanka opisana w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. ani brana pod rozwagę z urzędu nieważność postępowania. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 391 § 1, 398²¹ k.p.c.